

ANNAME LỊCH SỰ

HÃY NÊN

HÚT THUỐC LÁ

dời mới. Bác sĩ thiệt lũy làm la, vì xưa nay chưa từng thấy một người như thế. Bác sĩ nhắc ghen mới ngồi, rồi hỏi: „Xin cụ cho biết qua hiệu là gì?

— Thuỷ ngại, tôi là Lão tử, sinh ở Trung-quốc dã hơn tám ngàn năm nay.

— Vậy cụ đến thăm tôi có việc gì?

— Tôi nghe nói ngài là một nhà bác học trứ danh hiện thời. Tôi xin ngài giảng cho tôi biết hiện trạng của khoa học thế nào?

— Thuỷ cụ, ngày nay nói về khoa học, thời không có mào bao bô tên cho nhau loai hàng vi trung tộc. Chúng tôi đã tìm hiểu được cách để phòng vi trung bệnh thường han, vi trung bệnh hoa tã và vi trung bệnh hạch, là nhau loai nguy hiểm thứ nhau trên mai đất. Chỉ con cách để phòng loại vi trung bệnh lao, thời hiện nay chúng tôi còn khảo cứu, khi nào khoa học để phòng được loại ấy thế là nhau loai sẽ được hoàn toàn bệnh phục.

— Vậy ngài có lưu tâm đến loài «Thực dân vi trung» không?

Bác sĩ B chưa kịp trả lời, thời bên tai i ghe có tiếng: «Thưa ông, đám cùi người bệnh số 25 đây»

Ông giật mình giương mắt lên, thấy bên cạnh có thầy khan hô còn cầm một mảnh gương. Khi ấy, ông mới hiểu là ông vừa qua một giấc chiêm bao.

Ông lấy mảnh gương đặt xuống kính hiển vi, tay vừa vân may, miệng vừa làm bầm «Thực dân vi trung! Thực dân vi trung!»

Bat-long

VIỆN NHÂN DÂN ĐẠI BIỂU TRUNG-KỲ

Lời thỉnh cầu của Viện Nhân dân đại biểu Trung-kỳ về văn
để giáo dục ở bản xứ

Chiếu theo hiện tình việc học ở Trung-kỳ bây giờ là sự học chưa được mở rộng, mới là vì các công trường hầy cùi, và cách xắp đặt cũng chưa được hoàn thiện, lại là vì thế hệ lập trường tư có đều bỏ buộc.

CÁI NGHĨA ĐỘI NGƯỜI (XÃ HỘI TIỀU-I-HUYỆT)

Tác-giả: MARCELLE TINAYRE
Dịch giả: HOA-TRUNG

Số 41
CHƯƠNG MƯỜI TẦM (tiếp theo)
Mô rít đang đứng ôm tôi trong bóng tối thiếc của sầu lulling tĩnh linh mở ra. Chúng tôi với vang buông nhau thi tôi khóc ngay Áng-toan đã đứng bên.

— Ông Mô-rít, bạn ông đương gọi ông kia, họ tìm cũng có mà không thấy.

— Được, để tôi đi chào nàng. Mô-rít mỉm cười ra. Áng-toan đứng trước mặt tôi, khẽ áng tiếng ồn trong phòng đã hối ẩn, chong đèn mờ.

— Chỉ ra chia, nếu chia thì các đường cầu sẽ đóng kín, chen khung được đầu. Như chí bằng lòng tôi để tôi đi theo với.

— Được...

Vậy viện chúng tôi xin bày tỏ ý kiến về hai phương diện trường công và trường tư như sau này:

a) Nói về trường tư (Đây chuyên nói về trường già tóc)

1.) Cách làm đơn xin phép. — Ai muốn lập trường tư thì phải làm đơn trình cho nhà Học hành bản thân biết, trong giấy trình phải kê tên danh quan chỉ người mở trường và thày học, nơi mở trường, số học trò và dạy học những thứ a) già mà thôi.

2.) Nhà trường và vật hạng trong trường. — Nhà trường: dù tranh, dù gỗ, dù róng, dù hợp, dù chung dù riêng với chỗ ở đều cho tuy tiện, dù dùng nhau ban giờ, tap-lô ván ván, dù lớn dù nhỏ, dù bằng tre bằng gỗ, đều cho tự tiện.

3.) Niên hạn học trò và sổ học tra. — Niên hạn bắt ký trại già, kè từ bảy tuổi trở lên, sổ học trò cả trại cả ga, kè từ 5 người trở lên mới được lập trường tư, khi quá số 15 trại, thì p à lập trường theo thể lệ của học hành.

4.) Nhật khóa. — Nhật khóa thì do thày giáo tự tiện mà định, không phải buộc theo thi giờ như các trường công.

5.) Sách học và chương trình dạy học. — Sách học thì chỉ trừ những sách nhà nước dã có linh cảm, còn chương trình thì chỉ được dạy ba bài chữ hoặc chữ pháp, hoặc chữ quốc ngữ, hoặc chữ hán, mà không được dạy những bài học có can thiệp vào việc chính trị.

6.) Tự cách thiền giáo. — Tự cách thiền học thì xin theo như bản nghị định ngày 21 tháng 7 năm 1927 của quan Toàn quyền Đông-Pháp.

7.) Cách giao thiệp văn thư với nhà Học hành.

K từ ngày lập trường thì cứ mỗi ba tháng làm một tờ trình cho nhà Học hành bản thân nói rõ:

1) Số học trò.

2) Nhật khóa.

3) Chương trình dạy học.

4) Các sách dạy học

5) Việc kiểm sát

Việc kiểm sát thì do nhà Học hành bản thân.

B) Nói về trường công

Tôi theo chàng qua các đường cầu. Ra đèn pha thi giờ lạnh làm cho huyệt tôi đau xương. Tôi ngồi bên Áng-toan trên xe có sức nói cách để dâng tự nhiên, và ngọt khen bản kinh cùng người đồng đường. Chàng cứ đáp lại lèng mén. Khi xe quay vào một cái đường nhỏ và tối, thi hốt nhiên tôi cảm giác rằng Áng-toan đã biết cả và làm sao chàng cũng hốt tối.

Quá nhiên chàng nói:

— Tuy lè....

Tiếng chàng như mót giọng, tôi nghĩ lát lâu đau lòng lắm. Chàng thở dài và cố gắng nói luôn rằng :

— Hè-le, chí này, tôi có vài lời phải nói cùng chí, và lời thót. Tôi muốn để đến ngày mai... Nhưng đợi thế thi đau đớn lắm.....

Chí dừng run, tôi không muốn xé phim chí, mà cũng không muốn làm cho chí buồn rầu. Vìết đã đến thế là lát nhiên phải đến thế, tôi không phản nản gì cả.

— Ánh Áng-toan, tôi thi với anh,

1.) Lập thêm trường dự bị. Nhung lang nào chưa có trường hoặc xa trường mà có dòng học trò thi xin nhà nước lập thêm trường dự bị, nếu chưa có tiền làm trường thi cho o day hoặc o dinh hoặc o chúa, nếu cua có thầy thi xin dùng những người dã định trong bản nghị định ngày 21 Juillet 1927 của quan Toàn quyền Đông-Pháp.

2.) Lập thêm lớp vào trường Cao đẳng tiểu học.

Xứ Trung-kỳ chỉ có 4 trường Cao đẳng tiểu học nên cũ không đủ chỗ mà dùng học trò. Thành thử những người dã Primaire rời phần nhiều không chỗ theo học. Vậy xin mời trường Cao đẳng tiểu học như những trường Huế, Vinh, Quinhon và Đồng-khanh đều mở thêm cho một lớp Đệ nhất niên nữa.

3.) Mở thêm các trường Sơ đẳng (Ecoles elementaires) ở các tỉnh, phủ huyện.

Xin xét tình nào phủ huyện nào mà dâng học tro thi lập thêm trường sơ đẳng, hoặc mở thêm lớp vào các trường cũ để nhân học tro vào học.

4.) Niên hạn

Xin rộng cho học tro ở các lớp và hạch vào các lớp mới hạn là hai năm.

5.) Sách học. Xin dâng liệt vào giáo khoa những sách mà phần nhiều người Annam công nhận là không dùng tiếng Annam, như những quyển «Tiếng một Annam», «Luận tiêng Annam», «Méo Annam» của ông Tông-việt-Toại.

6.) Hạn chế trẻ con di xem chiếu ảnh.

Xin cấm các nhà chiếu ảnh Trung-kỳ không được bán vé cho trẻ con dưới 18 tuổi vào những buổi chiếu các phim có trai gái, trộm cướp, lừa đảo, có hai đèn luân lý v.v.; và mỗi tuần phải chiếu một buổi từ 6 giờ đến 9 giờ tối những phim có ích tri khôn cho các trẻ con xem.

7.) Lập thêm trường kỹ nghệ

Xứ Trung-kỳ về dâng công nghệ còn dâng kém cỏi, thua các xứ khác, vậy xin lập thêm ở Vinh và Quinhon là nơi tụ tập molt nơi một trường kỹ nghệ thực hành nhỏ nhô để cho bọn thiếu niên có nơi học lớp công nghệ.

Nghị viên kỹ tên

— Không, chí không cần phải nói. chí không cần phải biện hộ và giải thích... Đó là cái lè tất nhiên như thế... Từ lì lâu nay tôi đã biết rồi phải đến thế... Không, chí không phải nói gì cả.

Vì trời tối tôi không thể nhìn cái vẻ đau đớn của chàng, và chàng cũng không nhìn thấy cái vẻ hối hận của tôi. Chỉ ngửi cái mùi hoa lá thơm thoảng thoảng như là mai-mà.

— Chí chưa hứa với tôi đều gi cả, Chí vẫn tự túc theo nó. Thiên tài có thể công hiến chí được gi đầu. Tôi điên, tôi cuồng! Đáng nhẽ tôi phải nghĩ đến cái mai tóc hoa râm này, cái khò hạnh của đời tôi. Nhưng người nào cũng có lúc yên đuổi và mộng tưởng cả.

Tôi khóc nức lên và nói:

— Tôi làm cho anh buồn lắm. Chàng nói lại ráu rứa dáng :

— Chờ khóc. Trước tôi vẫn thương chí chừng nào, bây giờ tôi vẫn thương chí chừng ấy, cho đến

VIỆC TRONG NƯỚC TRUNG-KỲ HUE

CÁI KHỎI LÀO-DỘNG

Tra hôm 11 octobre, kỷ giả ra cửa hàng chòi vừa gặp một người tên xin ăn. Quản áo rách rưới, mặt xuong mà hộp, hai mắt sâu hóm, bụng to như cái trống, chân tay như cây sậy, toàn thực không có một chút gì là hình dạng con người. Thấy người tiêu tụy như vậy, kỷ giả mới hỏi thăm thì người ấy thuật rằng làm việc ở một sở cao-su ở tỉnh Châu đốc Nam-kỳ, (1) và cục kiết quả không chịu được mới phải trốn dì, hơn ba tháng trời lẩn mò mò ra đến đây. Nhắc kỷ giả hỏi vì sao mà cục kiết, người này phân thi dồi phần thi con rết, nói không được rõ lắm, nhưng những lời kỷ giả được nghe cũng đủ làm rùng mình: Miền này nước độc, người nào người nay, đâu sức lực đến thế nào. & it lúc thi bụng cũng to mà phải sot rét. Làm việc nhiều giờ, ăn uống cục kiết. Trời lạnh mà quên thiến, chibus mèn không có, phải lót đệm tranh mà nằm. Người nào rủi chết thi khiêng ra núi mà vùi qua los dưới mây nấm đất khô. Cu-li phần nhiều không chịu được, kè thi chết người thi trốn, lúc đầu vào sở làm cả thấy hơn tám trăm cu li, mà đến lúc anh ta đi trốn, thi chỉ còn lại được hơn một trăm (đó là theo lời anh ta nói). Còn nhung người trốn đi đã chắc thoát được đâu. Người nào bị bắt vỡ thi tha hồ mà (đến lối), người nào thoát được thi đọc dường đau ốm và dời rét cũng không mấy người về tới nhà cùng vợ con cha mẹ. Theo lời anh này thi cũng trốn với anh ta mười người, khi ra khỏi sở chết mất bốn người, và Quảng-nghĩa chết một người nữa.

3.) Mở thêm các trường Sơ đẳng (Ecoles elementaires) ở các tỉnh, phủ huyện.

Xin xét tình nào phủ huyện nào mà dâng học tro thi lập thêm trường sơ đẳng, hoặc mở thêm lớp vào các trường cũ để nhân học tro vào học.

4.) Niên hạn

Xin rộng cho học tro ở các lớp và hạch vào các lớp mới hạn là hai năm.

5.) Sách học. Xin dâng liệt vào giáo khoa những sách mà phần nhiều người Annam công nhận là không dùng tiếng Annam, như những quyển «Tiếng một Annam», «Luận tiêng Annam», «Méo Annam» của ông Tông-việt-Toại.

6.) Hạn chế trẻ con di xem chiếu ảnh.

Xin cấm các nhà chiếu ảnh Trung-kỳ không được bán vé cho trẻ con dưới 18 tuổi vào những buổi chiếu các phim có trai gái, trộm cướp, lừa đảo, có hai đèn luân lý v.v.; và mỗi tuần phải chiếu một buổi từ 6 giờ đến 9 giờ tối những phim có ích tri khôn cho các trẻ con xem.

7.) Lập thêm trường kỹ nghệ

Xứ Trung-kỳ về dâng công nghệ còn dâng kém cỏi, thua các xứ khác, vậy xin lập thêm ở Vinh và Quinhon là nơi tụ tập molt nơi một trường kỹ nghệ thực hành nhỏ nhô để cho bọn thiếu niên có nơi học lớp công nghệ.

T. X.

(1) Lời anh ta nói, không chắc có đúng không.

Hơn mà hué, rồi thu

Huyện Phu vang có làng Mẫu tài nhien ruộng công nên nhà nước trích ra một trăm mẫu cho con cháu Nguyễn Huynh-Đức, công thần đời Gia-long thu lầy thuế. Được it lúc nhà này dâng bốn cái đơn mà cũng chưa thấy xú

Dân kêu dâng năm là đơn, tại sao mà quan không enju xử nhì ???

MỘT NGƯỜI BIẾT CHUYỆN THANH-HÓA

LỜI BÁ CÁO CỦA HỘI TRI-TÂN

Hội Tri-Tân tỉnh Thanh-hoa có lời bá cáo cho các học sinh trong tỉnh hét rằng vì số học sinh xin học còn ít quá, nên ngày khai giảng trước định vào ngày 15 Octobre 1928, thi này cải chính lại, nhất định vào ngày 1er Novembre 1928.

Vậy học tro muỗi học, nên mau mau nộp giấy lên ông Hội trưởng ban.

T. X.

KHI MỤ MỎ CỦA RỘNG RA, ẢNH SÁNG TRA VÀO, TÔI MỚI NHỎ LẠI RỒ RÀNG NHUNG CHUYỆN HÓM QUÀ.

TÔI VẪN NẰM TRÊN GIƯỜNG, ĐẦU NGỦA TRÊN GỐI, HAI MẮT LIM RÌM, MÀ HỒI TƯỞNG LẠI BUỒI DIỄN KÍCH ĐẠI THẮNG CỦA MÔ RIL

TÔI KHÔI KHOI KHI NHỎ ĐẾN CÁI HỒN HỒM QUÀ THÌ BAO NHIỀU NHƯỢNG MÌNH MÀ ỐP NGƯỜI KHÁC PHẢI THÉO.

PHU NHÂN CŨNG CÒN MỘT ĐỘI CHÙT NHANH SẮC THỎA, CÁCH ĐIỀU PHÒNG

NHỎ CÀNG LÀ CÁI LÒI GẮN BÓ VÀ HẲNG HỒ, KHIEN PHU NHÂN THẤT NHÌU NGƯỜI MÀ CÓ INGEL GIAO VỚI AI THÌ CŨNG NHÈ NHÀNG KHÔNG SINH ẶC CẨM.

CÁI ĐỜI CỦA PHU NHÂN LÀ CÁI ĐỜI CỦA MỘ NHÀ KÝ NHỎ, CÓ CÁI SẮC ẨM THỊ TỰ TRONG NÓ LÀM CHO MÌNH CŨNG THẤT CÁI VAI TRÒ MINH GIANG

LÀNG BƯỚC LÀ HỰC LỆ, CỨ NGÓI GẦU RA KHÔNG BIẾT ĐẾN CÁI THỰC LỆ GI KHÁC NỮA.

(Còn nữa)

Nhưng thê lệ về lớp học tối này đã nói rõ trên các Bảo lâm trước và trên những tờ yết thi.

Tri-Tân Hội lai cảo.

QUÀNG-XƯƠNG

DÂN THỦY NHẬP DIỀN

Từ khi có sông nông giang thì dân hại Quảng-xương cũng có lợi thật, khôi sự thiếu nước để cây cấy. Nhưng khôn thay ! Lợi vừa trong thi, hại dâ theo sau. Mỗi rì, các thay opératrices về các làng ở lồng Văn-trinh cầm tay dê dào kenh, mỗi kenh dài độ bốn trâm thước lát mà chỉ deep nước vào được độ 2 mâu ruộng mà thôi. Dành rằng muôn tháo nước vào ruộng thì phải chịu mất đất, thế nhưng mỗi kenh dài độ ba bốn trâm thước thì dào làm gì ?

Lại còn nhiều kenh cầm đúc theo sông nông giang, cách nông giang độ 200 thước lát mà thôi, thế mới vòi.

Các thay hôm nay cầm tiêu chổ này, mai lại nhò dem cầm chổ khác, bể ruộng nào có cầm cây day & bốn gác ruộng thi các thay không phạm đến, dâ phái di vòng bao nhiêu lần cũng không ngai. Chẳng hay những cây day ấy là dấu hiệu gì ?

Mấy lầng ở lồng Văn-trinh đã làm đơn kêu lèn tòe, chưa biết tòe sẽ xử thế nào.

Mọi người dân lai cảo.

NGHỆ-AN

MÁY NGHE HÁT VÒ TUYỀN BIỆN

Nếu các Ngài mua một cái máy V. T. B. (T. S. F.) của hiệu RADIO-SINDEX, thi các Ngài ở nhà cũng nghe được hát tây, hát ta, hát tầu và tin tức các nơi nói ngày ba lần.

Sáng 11 giờ 30

Chiều 6 giờ 15

Tối 8 giờ 45

Hiệu Radio-Sindex có bán đủ các kiệu máy V. T. B. (T. S. F.) ai ai cũng có thể mua được nhiều già lâm, ít tiền nhiều tiền có cả. Ai mua máy thi Hiệu Sindex xé cho người đi dặt máy hồn lợn nhà tút cho các Ngài.

AI muốn cần dùng điều gì cứ viết thư hỏi, muốn nghe thứ cứ việc đến mà nghe tận hiệu Radio-Sindex không mất tiền.

Rồi Catalogue T. D. mà xem

RADIO-SINDEX

68me Boulevard Paul Bert — HAIPHONG

Téléphone số 449

QUẢNG-NGAI

(NIU-XA)

Sanh sụp quá

Về việc ông Sách bị bắt, sau có tin tức gì mới sẽ xin đăng tiếp.

Ngân dài

(QUÝNH-LỤC)

Dặc diễn có vuôl không?

Một hôm kỵ giả đi qua làng Ngọc Thành, nghe tiếng trống tom tom, thấy mấy người dường ngoài ngoái dường that thò với nhau, kỵ giả dường lại hỏi thăm, mấy người ấy nói rằng: « Nguyễn xã Thành viên chung ta có hơn một trăm mươi ruộng ruộng lầu nay vẫn chưa thuê với nhà nước, mới rồi làng Văn-hào sinh lòng chém đao, phải kiện đến tinh đơn tòa, bây giờ quan tinh mới phải ra đao, không biết đặc ra thế nào? » Khi thấy di làng này náo già náo vit, đến làng khác tớ tớm tài bón, còn đến làng chung tôi (là làng Ngọc Thành) thì cũng mấy cô dâu, hát xướng suốt đêm, đã hồn một tuần lễ rồi, làm cho trong xã phải coong đốn tốn kém, không biết ngày nào mới xong.

Đàn gian có việc gì mà phải quan về thi hình té như vậy! !

N. S. lại cáo

QUẢNG-TRỊ

Cá-hình về vụ Dương-dinh-Thúy

Trong số 121 ra ngày 21 octobre, báo có đăng tin ông Dương-dinh-thúy di Lao-bảo, may mắn thoát khỏi tù Khoa cài chính rắng:

Texas Nam Bộ Vinh két án tên Dương-dinh-Thúy phải đày 12 năm ở Lao-bảo, áo ấy đã được quan công sứ Vinh, bộ Hình và viện Cơ-mát chuẩn y. Ngày 1er September 1928, quan Khám sứ cũng đã chuẩn y án ấy.

cầm cái thước lạy quái người ta mà chơi. Nếu gặp có con gái nào thì các bác lại càng thích, cho xe chạy sát người ta để bóp v... , như thế đã nguy hiểm cho người trên xe, lại nguy hiểm cho người di bộ nữa, thực mất mạng có ngày. Xe ra đến Tourane-tới mới vung đà, còn dọc đường thi trong lòng hồi hộp, không biết sống chết lúc nào.

Bọn này thực là dê mặt, không biết chức trách là gì nữa. Nếu bọn này cứ giữ thời ấy thì cái xe xanh của ông Nguyễn-văn-Ch. có ngày sẽ xuống ruộng, cái tai họa sẽ ra lìe náo ta có thể tưởng tượng ra được.

Ông Nguyễn-văn-Ch. có biết cách hành động của người nhà ông không? Ông phải xử trí thế nào chứ! Nếu ông cứ làm ngơ thì việc lý tài của ông khó bề phát đạt lùm ông ạ!

Tôi nay đã về đến nhà, nhưng chiếc xe xanh vẫn chạy, tôi vẫn lo sợ cho những hành khách dập chiếc xe ấy, không biết có phải uống nước ruộng không?

Còn người di bộ thấy chiếc xe xanh ấy cũng nên tránh xa, kèo có ngày thiệt mạng.

L. L. Lai cáo

NAM-KỲ SÀI-GÒN

Thue mới

Trong bài diễn văn khai mạc đọc tại kỳ hội thường niên của hội đồng Quản-hà, nhóm ngày 15 octobre, quan-thống đốc Nam-kỳ là Blancharde de la Brosse đã tán dương những công việc của hội đồng trong mấy năm nay, ông lại nói rằng cần phải sửa sang việc tài chính và phải đặt thêm thuế mới để làm cho đất thực dân thêm phát đạt. (Arip)

VIỆC TƯ

Tôi xin có nói bà con trong hàng tinh, phô-xá, làng xóm biết rằng tôi có sinh hạ được tháng con trai tên Ngô Đông 22 tuổi, bởi bốn bát hiếu, tròn-cáp-nhiều-tỏi lam đầy từ hồn tử dày dì. Nên hồn vay công lanh nợ, tròn-cáp-hay làm đều phi pháp tôi không chịu trách nhiệm cho hồn.

Nay kính cáo

NGÔ QUÊ

Làng Dương Mông Thượng

ĐỘC-GIÀ LUÂN-DÂN

BẢN VỀ VIỆC LƯƠNG BỘNG

Hiện nay, các người tòng-sự trong các công sở Bảo-hộ còn vẫn đóng về việc xin lăng-lương. Kè vien cờ cấm giao đất, kè vien cờ con em nhiều, hạng trung-cấp (cadre secondaire) muốn gần được như hạng quan-lâm-dân-dâu. Độc-dưỡng-hộ giúp người di bộ thì cho xe chạy sát bờ đường, sopsis và công-tô-lô

phương diện quốc-dân để bàn về việc ấy.

Lương-bông là tiền tài. Tiền tài lúc nguyên-nhau sinh ra giải-cấp trong xã-hội. Ai cũng biết rằng trong xã-hội giải-cấp càng phân-biet nhau thời sự-trí-an càng khốn-nó. Theo lẽ ấy, lương-bông của người này sánh với người kia, của hạng này sánh với hạng kia, không nên cao thấp khác nhau quá chừng.

Trong xã-hội, đều trọng-yêu đệ-nhứt là cách-dung-nhân-thi. Muốn có nhân-tài, phải có viêng-dục. Ai cũng biết rằng hết cả các hang-nhân trong xã-hội đều có thể có tài-tri. Vậy thời xã-hội phải sắp đặt cách-nau để hết cả các hang-nhân đều có thể-giáo-dục được con-em. Theo lẽ ấy, trong việc lương-bông phải lưu ý về những người-nhiều-con-em.

Bừng-phương-dien-quoc-dan-ma-ban-viec-luong-bong/thoi-phai-lay-hai-légi-de-lam-nguyen-ly. Neu-theo-hai-nguyen-ly-ay-thoi-trong-viec-luong-bong-hien-thoi,nói-chèm-chưa-duoc, phai noi o-đi-o-mai-dung.

Ta hãy lấy-doi ba thi-dụ-de-xet. Hiện-nay, một-năm, một-viên-bông-nhân-tola-sứ-moi-lam-viec-lanh-dược-450\$, khi het-buc-dược-1340\$; một-viên-tham-ta-lola-sứ-moi-lam-viec-lanh-dược-1210\$, khi het-buc-dược-2400\$; một-viên-tieu-hoc-giao-su-moi-lam-viec-lanh-dược-450\$, khi het-buc-dược-1870\$; một-viên-trung-hoc-giao-su-moi-lam-viec-lanh-dược-1320\$, khi het-buc-dược-2400\$. Như-thế, một-viên-tham-ta-moi-lam-viec-sanh-voi-mot-vien-thong-ngon-moi-lam-viec-hon-dau-760\$ mot-nam, nghĩa-là-luong-nhieu-quá-gi?p-hai; mot-vien-Trung-hoc-giao-su-moi-lam-viec-sanh-voi-mot-vien-tieu-hoc-giao-su-moi-lam-viec-hon-dau-870\$ mot-nam, nghĩa-là-luong-gi?p-hai. Nhieu-khac-nhau-nhu-thé-có-phai-trai-voi-nguyen-ly-khô-nhut-dù-nói-đe-trên-không?

Thường-thường-nhiều-người-hay

lấy-công-laohoc-vẫn-de-lam-cờ-ma-phân-biet-luong-bong-khac-nhau-quá-chung-như-thé. Lam-viec-linh-than-càng-nhiều-thoi-luong-bong-càng-duoc-cao, den-sy-chua-chắc-dă-hop-voi-chân-lý. Nhung-lay-hien-lich-xã-hội-mà-nói-thoi-cung-còn-phai-trong-tri-thuc. Trong-có-chứng-thoi-duoc, trong-quá-chứng-thi-hết. Ma-luong-như-la-quá-chung. May-nam-nay, trong-các-công-so-Bảo-hộ, thuong-cấp-và-trung-cấp-sinh-ac-cam-nhau-cũng-bởi-dó. Ta-chi-lay-luong-bong-của-quan-lai-Phap-mà-so-sanh. (1) thoi-dù-biet-la-quá-chung. Mot-vien-thong-ngon-người-Nam-doi-voi-mot-vien-tham-ta-người

SOCIÉTÉ INTERNATIONALE D'ÉPARGNE

SOCIÉTÉ ANONYME FRANÇAISE DE CAPITALISATION

Siege social : 7, Avenue Edouard VII, SHANGHAI

Capital social : 65.000 Taels (4/2 verad) et 2.000.000 de francs (1/4 verad).

Réserves au 31 Décembre 1927 : SHANGHAI Dollars 26 545 000.

DIRECTION CENTRALE D'INDOCHINE : 25, RUE GUYENEMER - SAIGON Téleph. 571

DIRECTION POUR L'ANNAM-TONKIN : 19, RUE BORGNI DESCORDES - HANOI Téleph. 659

Société soumise au Contrôle du Gouvernement de l'Indochine

Réserves des souscriptions reçues en Indochine déposées à la Trésorerie Générale de Saigon.

POUR ÉCONOMISER - FORMER UN CAPITAL - CONSTITUER UNE DOT - SOUSCRIRE UN BON D'ÉPARGNE

de la

SOCIÉTÉ INTERNATIONALE D'ÉPARGNE

Bon d'Épargne de 1000 piastres

LIMITE DES SOUSCRIPTIONS DE L'ANNAM

NOMS DES AGENCES	NOMS & ADRESSES DES AGENTS
Thanh-Hoa	M.M. But Tuong Lan, secrétaire principal des Résidences en retraite, 130 Grand'rue à Thanh-Hoa.
Vinh-Benh-thuy	Hoang Cuc, lettré des Résidences en retraite, chez M. Haoc, commis des Résidences à Vinh.
Ha-Tinh	Vo Cong Hoa, propriétaire de la maison Van Huong à Ha-tinh.
Quang-Tri	Thinh Lan, propriétaire de l'Hôtel Lion, rue Thanh-Hien à Quang-Tri.
Hue	Ton That Dai, chez M. Tong Vinh, Photographe, rue Paul Bert à Hue.
Quang-Ngai	Truong Quang Luyen, propriétaire de l'Hôtel de Quang-Ngai.
Faifo	Tran Dai Duu, secrétaire principal des Résidences en retraite à Faifo.

Nam-cũng-như-mot-vien-tham-ta-người-Pháp-dối-với-mot-vien-cai-tri-người-Pháp. Hiện-nay, mot-nhan-mot-vien-tham-ta-người-Pháp-moi-moi-lam-viec-lanh-dược-12.000f, khi het-buc-dược-12.000f, khi het-buc-dược-34.000f; mot-vien-cai-tri-người-Pháp-moi-moi-lam-viec-lanh-dược-12.000f, khi het-buc-dược-11.000f. Nhieu-thé, hai-ben-co-khac-nhau-hao-nhieu-dau? Mot-vien-Tieu-hoc-giao-su-người-Nam-doi-với-mot-vien-Trung-hoc-giao-su-moi-lam-viec-sanh-voi-mot-vien-thong-nhieu-quá-gi?p-hai; mot-vien-Trung-hoc-giao-su-moi-lam-viec-sanh-voi-mot-vien-tieu-hoc-giao-su-người-Pháp-moi-lam-viec-hon-dau-870\$ mot-nam, nghĩa-là-luong-gi?p-hai. Nhieu-khac-nhau-nhu-thé-có-phai-trai-voi-nguyen-ly-khô-nhut-dù-nói-đe-trên-không?

Nay-muôn-hay-về-viec-luong-bong-của-các-người-tòng-sự-trong-các-công-sở, thoi-nên-theo-nguyen-ly-nay-mà-cài-luong.

Nếu-luong-của-mot-vien-trung-cấp-là-1-thoi-luong-của-mot-vien-thuong-cấp-là-1/12; nêu-có-vi(trung-cấp-cũng-như-thuong-cấp)-thoi-due-doi-1/5. Thi-dụ-de-luon-du-phong-luu-vua-vua-mot-người-moi-thang-cần-phai-có-50\$. Thoi-luong-của-mot-người-tòng-sự-về-hạng-trung-cấp-là-50\$; luon-của-mot-người-về-hạng-thuong-cấp-là-75\$. Nêu-vien-trung-cấp-có-vi-thoi-moi-thang-là-60\$; nêu-vien-thuong-cấp-có-vi-thoi-moi-thang-due-85\$. Khong-ké-ni, them-mot-dau-con-thoi-them-due-10\$. Thi-dụ-phai-can-có-moi-thang-100\$, thoi-luong-của-mot-người-tòng-sự-trung-cấp-là-100\$. Luon-của-mot-người-về-hạng-thuong-cấp-là-150\$, có-vi-dure-them-20\$, có-con-them-moi-dau-20\$. Ké-giá-bán-như-thé-là-dung-phuong-dien-quoc-dan-mà-hàn, chi-lay-banh-phuc-chung-cua-xã-hội-de-lam-mye-dich, khong-có-ý-binh-vuc-mot-hang-nào, cung-khong-có-ý-phân-doi-mot-giai-cấp-nào.

Bát-long

(1) Đây là so sánh lương của người Pháp đây với lực-lượng, chứ so sánh lương-bông người Pháp với lương-bông người-Nam-lại là một vấn đề khác.

ĐẠI-NAM-QUẮC

Ấn-tú-tam-hạng-kim-tiền

rằng-luoc-hieu-con-BUÔM-BUỐM
thần-hiệu-lâm. Trong-xứ-Bắc-Kỳ,
Nam-Kỳ, Trung-Kỳ, nhân-dân
dùng-cũng-nhiều, đều-khen-linh
nghiêm-lâm.

Thuốc SIROP HAYN	GIA là 1.80
PHARMACIE MONTES-HANOI	NHÀ ĐỒNG HỒ BA CHIỀU

